

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 15. november 2010
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2010-792-1483
Dok.: RAJ41639

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 67 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 18. oktober 2010. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Lars Barfoed

/

Ole Hasselgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 67 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Vil ministeren redegøre for erfaringerne med Retsplejelovens §§ 729a - 729d i relation til terrorsager, herunder hvor meget de anvendes og deres betydning for gennemførelsen?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Politiets Efterretningstjeneste, der har oplyst følgende:

”Retsplejelovens §§ 729 a – 729 d omhandler sigtede og hans forsvaret, og Politiets Efterretningstjeneste har forstået spørgsmålet således, at spørgsmålet navnlig vedrører retsplejelovens § 729 a, stk. 3, om forsvarerens adgang til at gøre sig bekendt med det materiale, som politiet har tilvejebragt til brug for den sag, som sigtelsen angår, og muligheden for efter retsplejelovens § 729 c at fravige adgangen til aktindsigt.

Retsplejelovens § 729 a, stk. 3, fik sin nuværende ordlyd ved lov nr. 436 af 10. juni 2003 om ændring af straffeloven og retsplejeloven (Bekæmpelse af rockerkriminalitet og anden organiseret kriminalitet). Om bestemmelsen fremgår bl.a. følgende af pkt. 3.3.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget:

”Materiale vil være ”tilvejebragt”, hvis den efterforskende politikreds – altså den politikreds der har ansvaret for efterforskningen – selv har indsamlet det. Hermed omfattes afhøringsrapporter, gerningsstedbeskrivelser, tekniske rapporter mv. Endvidere vil materiale, der overgives til den efterforskende politikreds, skulle anses for ”tilvejebragt”. Det kan f.eks. være materiale, som den efterforskende politikreds indhenter fra en anden politikreds. Derimod vil oplysninger, der er indsamlet i anden sammenhæng af og opbevares hos eksempelvis en anden politikreds, Rigspolitichefens nationale efterforskningsstøttecenter (NEC), et regionalt efterforskningsstøttecenter (REC) eller Politiets Efterretningstjeneste (PET), falde uden for den foreslåede § 745 [nu § 729 a, stk. 3] og dermed ikke være omfattet af forsvarerens adgang til aktindsigt.

Selv om materialet må anses for tilvejebragt af den efterforskende politikreds, vil materialet falde uden for forsvarerens adgang til aktindsigt, hvis materialet ikke kan anses for at være tilvejebragt ”til brug for den sag, som sigtelsen eller tiltalen angår”. Heraf følger, at mere generelle baggrundsoplysninger, som den efterforskende politikreds er i besiddelse af (jf. herom ovenfor), som udgangspunkt ikke vil være omfattet af § 745, 1. pkt. [nu § 729 a, stk. 3], idet sådanne mere generelle oplysninger ikke vil være tilvejebragt til brug for den konkrete sag. Mere gene-

relle baggrundsoplysninger om eksempelvis kriminalitetsmønstre eller persongruppers tilknytning til bestemte netværk eller grupperinger vil således ikke være omfattet af forsvarerens adgang til aktindsigt – heller ikke selv om der på grundlag af sådanne generelle baggrundsoplysninger er udarbejdet en ”profil” af mulige gerningsmænd. Dette gælder uanset, om oplysningerne i anden sammenhæng er indsamlet af den efterforskende politikreds, eller om de er indsamlet af anden politienhed, som eksempelvis NEC, PET eller de regionale støtteefterforskningscentre (REC), og overgivet til den efterforskende politikreds i forbindelse med den konkrete sag. Tilsvarende vil oplysninger, som fremgår af politiets efterforskningsregistre, ikke kunne anses for tilvejebragt til brug for den konkrete sag.

Materiale, der indeholder oplysninger om mistænkte personers aktiviteter i tilknytning til det forhold, som efterforskningen angår – f.eks. om deres færden på gerningstidspunktet – vil dog som udgangspunkt være omfattet af forsvarerens adgang til aktindsigt (medmindre adgang til aktindsigt afslås efter den forelåede § 745 b [nu § 729 c], jf. nedenfor).”

Det beror således på en konkret vurdering, om materiale kan anses for at være tilvejebragt til brug for den sag, som sigtelsen angår, eller i øvrigt er af betydning for en sag. Spørgsmålet om lovligheden af politiets afgørelser efter retsplejelovens § 729 a, stk. 3, kan prøves af domstolene efter retsplejelovens § 746, stk. 2.

Politiets Efterretningstjeneste er ikke i besiddelse af statistiske oplysninger om prøvelse af politiets afgørelser efter § 729 a, stk. 3, herunder i terrorsager. Der kan dog henvises til, at domstolene både under terrorsagen fra Glostrup og terrorsagen fra Vollsmose har truffet afgørelse vedrørende afgrænsningen af forsvarernes adgang til materiale i medfør af § 729 a, stk. 3.

Det følger af retsplejelovens § 729 c, der ligeledes fik sin nuværende ordlyd ved lov nr. 436 af 10. juni 2003, at retten efter anmodning fra politiet kan bestemme, at reglerne om forsvarerens adgang til aktindsigt efter § 729 a fraviges, hvis det er påkrævet af hensyn til fremmede magter, statens sikkerhed, sagens opklaring, tredjemands liv eller helbred, efterforskning af en anden verserende alvorlig sag eller beskyttelse af fortrolige oplysninger om politiets efterforskningsmetoder. Afgørelse om fravigelse af adgangen til aktindsigt kan ikke træffes, hvis det giver anledning til væsentlige betænkeligheder for varetagelsen af sigtedes forsvar.

Det følger af pkt. 3.3.2.4 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, at sigtedes eller tiltaltes forsvarer ikke har ret til at modtage kopi af en kendelse, hvorved adgangen til aktindsigt fraviges efter § 729 c, ligesom forsvareren heller ikke vil få besked om, at der er truffet en afgørelse om begrænsning af retten til aktindsigt.

Politiets Efterretningstjeneste er ikke i besiddelse af statistiske oplysninger om anvendelsen af bestemmelsen i § 729 c, herunder i terrrorsager. Under hensyn til det begrænsede antal terrrorsager, der er behandlet ved domstolene, og til at forsvareren - som nævnt - ikke underrettes om, at der er truffet afgørelse efter § 729 c, finder Politiets Efterretningstjeneste ikke, at der inden for rammerne af en folketingsbesvarelse kan gives detaljerede oplysninger om bestemmelsens anvendelse i terrrorsager. Efterretningstjenesten kan dog oplyse, at der i sager, som efterforskes af Politiets Efterretningstjeneste, af hensyn til beskyttelsen af efterretningstjenestens kilder, udenlandske samarbejdspartnere og efterretningstjenestens efterforskningsmetoder kan være anledning til over for retten at fremsætte begæring efter retsplejelovens § 729 c.”